

PROF: ANTONI NOGUERO I GRAU
Graduat en Estudis Socials,
Escola Social de Barcelona.
Graduat Superior en Relacions Públiques,
UB.
Llic.en CC de la Informació (Periodisme),
UAB.

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ
ÀUDIO-VISUAL, PUBLICITAT I
DOCUMENTACIÓ

TREBALLS DE RECERCA O DE SÍNTESE SIGNIFICATIUS:

1. *Relaciones públicas e industria de la persuasión. Análisis gnoseológico y situacional.* Barcelona, Eunibar, 1982.
2. *Información y técnicas de relaciones públicas.* Barcelona, PPU, 1985.
3. "Theoretical and practical objectives in Public Relations Education", en DENIS, E. i VAN DER MEIDEN, A.: *Geography of Public Relations Trends.* Dordrecht (Països Baixos), Martinus Nijoff, 1985.

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES:

1. Conseller de relacions públiques i polítiques de comunicació en els sectors d'Indústria de l'automòbil, sanitari i en associacions no lucratives, 1970.
2. Coordinador d'Estudis de l'Escola Superior de Relacions Públiques, 1975.
3. Coordinador de cursos sobre temes de sociologia de la comunicació a l'Institut de Ciències Socials de la Diputació de Barcelona, 1978.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA:

L'estudi del coneixement i del desenvolupament de la teoria i la tècnica de les relacions públiques, analitzant la seva utilització i pràctica quotidiana, tant pel que fa a l'àmbit de les relacions interpersonals com pel que es refereix a l'àmbit de les organitzacions (empresarials, institucionals, etc.).

TEMARI:

PART I: Teoria de les relacions públiques

1. *Les relacions públiques.*
El seu plantejament filosòfic, concepte i definició. La informació i la comunicació en el context social. L'home socialitzat. Relació i societat. Anàlisi crítica de les estructures.
2. *La indústria de la persuasió.*
Els mitjans de comunicació social. Relacions públiques i publicitat. Relacions públiques i propaganda política. Aspectes coincidents i divergents.

3. *Història de les relacions públiques, I: Etapa cultural.*
Orígens i característiques diferenciatives. Fases històriques i fonts culturals. Les ciències socials i les relacions públiques.
4. *Història de les relacions públiques, II: Etapa empírica.*
El desenvolupament de les relacions públiques als EUA. Els seus primers teòrics i professionals: Andrew Carnegie, Walter Lippmann, Edward Bernays, Ivy Ledbetter Lee, Pendleton Dudley, James Ellsworth i Carl Byoir.
5. *La comunicació social des de l'òptica de les relacions públiques.*
Llenguatge, parla i acte de comunicació. Diferències i característiques entre comunicació i informació. Necessitat de la comunicació i informació com a factor de canvi social. "Gate keepers", "muckrakers" i les relacions públiques.
6. *Subjectes promotors, I: L'home socialitzat.*
El subjecte i el seu àmbit de relació. Antropologia de les relacions públiques. Grups, societats i masses. El grup i la corporació. Els grups de pressió i les tècniques del "lobbying". Grups funcionals i disfuncionals.
7. *Subjectes promotors, II: L'Estat i la societat política.*
L'Estat i la seva organització pel que fa a les relacions públiques. L'Administració pública i les relacions públiques. La política informativa oficial: el pressupost general, el sistema impositiu, etc... El parlamentarisme, els partits polítics i les relacions públiques. L'"ombudsman". Els organismes autònoms de l'Estat i la seva política de relacions públiques.
8. *Subjectes promotors, III: Les organitzacions supranacionals.*
L'internacionalisme com a element de comprensió social i factor de convivència humana. Les relacions públiques en qualsevol tipus d'entitats i associacions de caràcter supranacional. Campanyes internacionals i polítiques conjuntes de relacions públiques. Casos pràctics.
9. *Subjectes promotors, IV: L'empresa privada.*
Necessitat de les relacions públiques a l'empresa. Història de l'aplicació de les relacions públiques a l'empresa. El "management" i les relacions públiques. Estudi comparatiu de la política de relacions públiques en les corporacions i empreses multinacionals. Imatge i canvi d'imatge a l'empresa. Els professionals de relacions públiques a l'empresa. Departamentalització multidisciplinària de la gestió empresarial.
10. *Subjectes promotors, V: L'empresa pública.*
Principis i peculiaritats: les seves responsabilitats públiques. Relacions amb els diferents sectors econòmics i objectius específics de l'empresa pública. El factor humà i el Balanç Social.
11. *Subjectes receptors, I: L'opinió pública.*
Opinió pública i opinió privada: concepte i procés. Formació i deformació de l'opinió pública. Teoria de les comunicacions de doble flux (two-step flow). Els mites, els estereotips, les motivacions. Dinàmica de l'opinió pública i la seva utilització per les relacions públiques.

12. *Subjectes receptors, II: Els públics.*
La clientela com a públic històric. Tipologia diferenciativa entre súbdit i ciutadà. Estudi comparatiu dels públics i les seves classes. Públics interns i públics externs. Teoria sociològica del consumidor: els seus drets i obligacions.
13. *Subjectes receptors, III: Públics especials.*
Les relacions públiques i els sectors i subsectors especialitzats: polítics, jurídics, econòmics, religiosos, ecològics, etc... La imatge de relacions públiques personal i institucional: la seva creació, utilització i projecció. Quadre metodològic de selecció de tècniques, activitats i aplicacions de relacions públiques.

PART II: Les ciències de la comunicació i informació des de la perspectiva de les tècniques de relacions públiques.

14. *Comunicació oral, I.*
Tipologia i característiques. La conversa. El col·loqui. La xerrada. La conferència. El discurs: estructura i classes. Tribuna d'oradors i altres variants utilitzades en les relacions públiques.
15. *Comunicació oral, II.*
Sistemes de telecomunicació: el telèfon. La radiodifusió com a canal de transmissió oral i mitjà de comunicació de masses. Tractament informatiu concomitant en les notícies i informacions radiades.
16. *Comunicació escrita, I.*
Les comunicacions individuals: carta personal; nota personal; el saluda; la instància; l'informe; el document. Comunicacions específiques: carta "individualitzada", carta circular, etc... Comunicacions col·lectives directes i comunicacions col·lectives indirectes.
17. *Comunicació escrita, II.*
El periodisme com a mitjà de comunicació escrita: Arts gràfiques, diagramació, confecció i procés. Des del periodisme alternatiu al "House organ". Les telecomunicacions al servei del periodisme escrit: telègraf, telefacsimil i transmissió de dades. Situació actual de la tecnologia de la informació escrita i la seva utilització per les relacions públiques.
18. *Comunicació visual, I.*
La teoria de la imatge. L'"homo pictor" i la murografia. El material gràfic. La fotografia i la seva valoració. La funció del cartell com a suport i mitjà de comunicació: classes i aplicacions a les relacions públiques.
19. *Comunicació àudio-visual, II.*
El teatre com a tècnica, mitjà i art de comunicació: incidència i problemàtica. L'art cinematogràfic i la seva utilització periodística: noticiaris i documentals cinematogràfics. La televisió i els seus aspectes teòrics i pràctics en el context de la comunicació de les relacions públiques. El circuit tancat de televisió. El video-tape o el video-cassette.

PART III: Tècniques específiques de relacions públiques.

20. *Tècniques de relacions públiques, I: Programació i objectius.*
El programa de relacions públiques. Concepte d'etapa i fase. Nomenclatura d'amidament de temps en les accions de relacions públiques. El "briefing". La "check-list". El "timing". Control de gestió i pressupostos.
21. *Tècniques de relacions públiques, II: El procés de relacions públiques (Cutlip/Center).*
La investigació. La planificació. La comunicació. L'avaluació. L'elaboració diagramada o llistada de les operacions de relacions públiques. Pla General d'Operacions (PGO): concepte, realitzador, responsable i data de lliurament.
22. *Tècniques de relacions públiques, III: Institucions no lucratives.*
Les fundacions com a ens jurídics que incideixen en la política de relacions públiques: història, organització, classes, activitats.
23. *Tècniques de relacions públiques, IV: L'animació socio-cultural.*
Teoria i història de l'animació cultural. Objectius i modalitats de l'animació cultural: classes. Criteris de diferenciació entre animació socio-cultural i animació socio-política. El Consell d'Europa i l'animació cultural. La política oficial (Ministeri de Cultura) i les activitats professionals (Associació de Tècnics en Animació Cultural).
24. *Tècniques de relacions públiques, V: Organització de congressos.*
Significat, objecte i finalitat: classes de congressos. Subjectes promotors i organitzadors. Comissions científiques. Secretaria del Congrés: actuació i funcions. Finançament i pressupostos. Altres aspectes complementaris.
25. *Tècniques de relacions públiques, VI: Altres tipus de reunions grupals.*
Diferents tipus de reunions grupals o sessions de treball: taules rodones, seminaris, simposis, cartells, jornades, assemblees, etc... Suports o mitjans tècnics utilitzats en cada cas.
26. *Tècniques de relacions públiques, VII: Comportament social.*
Introducció al protocol i cerimonial. El respecte pels usos i costums, tradicions locals, nacionals i internacionals. Organització del Departament de Protocol i Cerimonial. Legislació i ordenances. Classificació dels actes públics. Aspectes teòrico-pràctics per a l'organització d'actes oficials.

PART IV: La professió i els professionals de les relacions públiques: la seva política de gestió.

27. La professió de les relacions públiques, I: Gestió departamental.

El Departament de relacions públiques: classes, estructures i funcionalitat. Estudi de les seves necessitats i competències. Situació de l'organigrama de l'empresa o institució. Consellers o assessors, integrats o externs, al Departament de relacions públiques.

28. La professió de les relacions públiques, II: El conseller i el tècnic de relacions públiques.

Preparació i activitats professionals. Drets i obligacions professionals. El secret professional. La clàusula de consciència. Disposicions legals espanyoles que fan referència a la professió de les relacions públiques. El Registre Oficial de Tècnics en Relacions Públiques i la seva classificació. El Conseller de relacions públiques: funcions i activitats principals. Presentació de projectes i estudi de diversos barems d'honoraris professionals. Estudi comparatiu de contractes professionals.

29. La professió de les relacions públiques, III: Associacions professionals i declaracions de principis.

Associacions professionals espanyoles de relacions públiques: creació, interessos i funcions. Agrupación Española de Relaciones Públicas (AERP). Centro Español de Relaciones Públicas (CERP). La imatge institucional dels professionals de la comunicació. Anàlisi dels congressos i assemblees professionals de relacions públiques des de la dècada dels setanta a Espanya. Els comitès paritaris. El futur dels Col·legis Oficials de Tècnics en relacions públiques.

30. La professió de les relacions públiques, IV: Associacions professionals internacionals.

Les associacions professionals de relacions públiques en l'àmbit internacional: orígens i classe. Associacions i federacions: àmbits de competència geogràfica. Inter-American Federation of Public Relations Association (IFPRA). Centre Européen des Relations Publiques (CERP). Pan Pacific Public Relations Association. Altres organismes i associacions vinculades a la professió i a l'ensenyament de les relacions públiques.

PART V: Annex de pràctiques a realitzar durant el curs.

Seminari de Pràctiques: Metodologia operativa:

Creació de campanyes concretes. Investigació i anàlisi de campanyes que es detectin el curs 1988-89. Visites i contactes amb professionals de les relacions públiques. Assistència a diverses activitats professionals que s'organitzin. Anàlisi pràctica del vocabulari terminològic internacional de les relacions públiques.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA:

- ARCEO VACAS, José Luis: *Cómo ganar unas elecciones*. Madrid, Fomento de Bibliotecas, 1982.
- BELL, Daniel: *Las contradicciones culturales del capitalismo*. Madrid, Alianza, 1977.
- BERNAYS, E.L.: *Relaciones públicas*. Buenos Aires, Troquel, 1969.
- CARRASCO BELINCHÓN, Julián: *Manual de organización y métodos: IV. Relaciones públicas*. Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1977.
- CHEVALIER, Alain: *El balance social de la empresa*. Madrid, Fundación Universidad-Empresa, 1977.
- COOKMAN, A.O.: *Public Relations Handbook*. Chicago, Dartnell Press, 1967.
- CUTLIP, Scott M. i CENTER, Allen H.: *Relaciones públicas*. Madrid, Rialp, 4a ed., 1972.
- JEFKINS, Frank: *Relaciones públicas*. Madrid, Edaf, 1982.
- LESLEY, Philip et alii: *Manual de relaciones públicas*. Barcelona, Martínez Roca, 1969, 2 vol.
- LOUGOVOY, Constantin i LINON, Michel: *Relaciones públicas*. Barcelona, Hispano Europea, 1972.
- MAQUIAVELO, Nicolás: *El príncipe*. Madrid, Espasa-Calpe, 18a ed., 1984.
- MARSTON, John E.: *Relaciones públicas modernas*. Mèxic, MacGraw-Hill, 1981.
- MOODIE, Graeme C. i STUDDERT-KENNEDY, Gerald: *Opiniones, públicos y grupos de presión*. Mèxic, F.C.E., 1975.
- MOORE, H.Frazier i CANFIELD, Bertrand R.: *Relaciones públicas. Principios, casos y problemas*. Mèxic, Cecsa, 2a. imp., 1982.
- MUCCHIELLI, Roger: *Psicología de la publicidad y de la propaganda*. Bilbao, Mensajero, 1977.
- NOGUERO, Antoni: *Información y técnicas de relaciones públicas*. Barcelona, PPU, 1985.
- NOGUERO, Antoni: *Relaciones públicas e industria de la persuasión*. Barcelona, Eunibar, 1982.
- NOGUERO, Antoni: "Teoría y práctica de las relaciones públicas", en *Anuario Empresarial Master 7*. Barcelona, Club Master 7, 1976.
- PARRA LUNA, Francisco: *Balance social y progreso empresarial*. Madrid, Cirde, 1980.
- REILLY, R.T.: *Public Relations in Action*. Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice Hall, 1981.
- REVILLA, Federico: *Hacerlo bien y hacerlo saber*. Vilassar de Mar, Oikos-Tau, 1970.
- RIVADENEIRA PRADA, Raúl: *La opinión pública*. Mèxic, Trillas, 1976.
- ROGGERO, Giuseppe A.: *Relaciones públicas*. Deusto, Bilbao, 1970.
- SECORD, Paul F. i BACKMAN, Carl W.: *Psicología social*. Mèxic, MacGraw-Hill, 1979.
- SIMON, Raymond: *Perspectiva de las relaciones públicas*. Mèxic, Diana, 1970.
- SLEE SMITH, P.I.: *Relaciones públicas en la empresa*. Deusto, Bilbao, 1970.
- STEPHENSON, H. et alii: *Handbook of Public Relations*. Nova York, MacGraw-Hill, 2a ed., 1960.
- UGEUX, William: *Las relaciones públicas*. Barcelona, Seix Barral, 1976. (edició no venal).

URZAIZ, Jaime de: *Ordenación de las relaciones públicas*. Madrid, Instituto Nacional de Publicidad, 1977.

URZAIZ, Jaime de: *Teoría y técnica de las relaciones públicas*. Madrid, San Martín, 1971.

XIFRA, Jorge et alii: *Sociología de las relaciones públicas*. Barcelona, Instituto de Ciencias Sociales, 1968.

AVALUACIÓ:

L'avaluació dels alumnes es realitzarà mitjançant un procés continuat d'avaluació; això vol dir que es valoraran tant les intervencions a classe a través de la preparació prèvia de temes de discussió, principalment d'actualitat, amb referència als continguts específics de l'assignatura, com els treballs d'investigació que durant el curs puguin realitzar-se.

Els mínims per aprovar el curs són els següents:

Treballs d'investigació amb la seva proposta prèvia al professor. Els esmentats treballs podran ser realitzats individualment o en grups no superiors a tres persones, en funció dels seus objectius i metodologia a emprar.

Una prova objectiva trimestral.

Una prova objectiva a la fi del curs.